

УДК 658.589/658.11

СТАН ТА АНАЛІЗ БЕЗГОТІВКОВИХ РАХУНКІВ В УКРАЇНІ

Студ. В.Ю. Мельниченко, гр. БПКД-18

Науковий керівник проф. В.В. Бугас

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – здійснити аналіз безготівкових розрахунків, як одного з основних способів розрахунків між вітчизняними підприємствами.

Завдання – аналіз теоретичних підходів до визначення сутності поняття «безготівкові розрахунки», класифікації видів туризму. Вивчення ролі та значення туризму в економіці країн світу, оцінка впливу індустрії туризму на економічний розвиток у сучасних умовах. Дослідження туристичних потоків у розрізі основних світових регіонів, а також в Україні. Характеристика чинників позитивного та негативного впливу на функціонування та розвиток туристичної галузі в Україні.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт – безготівкові рахунки в Україні. Предмет – стан та аналіз безготівкових рахунків в Україні.

Результати дослідження. Безготівкові розрахунки є одними з основних способів розрахунків між підприємствами, організаціями та установами як в Україні, так і в інших країнах світу. Безготівкові розрахунки дають можливість значно скоротити кількість готівкових грошових коштів, що знаходяться в обігу в країні та частку ризику при розрахунках покупців з постачальниками. Проблемою розвитку ринку безготівкових розрахунків займалися В.І. Міщенко, Н. Бондаренко, О. Вовчак, С. Волосович, та інші. Метою статті було обрано дослідження сучасного стану безготівкових розрахунків України та особливості їх обліку в профспілкових організаціях. Грошові розрахунки, які здійснюються профспілками, можуть здійснюватися як готівкою, так і в безготівковому порядку. В сукупності ці грошові розрахунки створюють грошовий обіг профспілок.

Безготівкові розрахунки – це перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів. Ці розрахунки проводяться банком на підставі розрахункових документів на паперових носіях чи в електронному вигляді. Безготівкові розрахунки в профспілках здійснюються у відповідності до нормативно-правових актів державного рівня регулювання бухгалтерського обліку безготівкових розрахунків. Таким чином, ГКУ та ЦКУ регламентують загальні питання щодо організації бухгалтерського обліку. Зокрема, ГКУ регулює договірні відносини між суб'єктами господарювання, відповідальність за невиконання договірних зобов'язань, а також регламентує поведінку суб'єктів господарювання при здійсненні безготівкових розрахунків. ЦКУ регулює питання щодо використання грошових коштів, які знаходяться на банківських рахунках, а також питання щодо строку позовної давності дебіторської заборгованості. Відповідно до ст. 1070 ЦКУ за користування грошовими коштами, що знаходяться на рахунку клієнта, банк повинен сплачувати відсотки, сума яких зараховується на рахунок клієнта, якщо інше не встановлено договором або законом.

Основними нормативними документами, що регламентують бухгалтерський облік операцій з безготівковими коштами є Закон України «Про банки і банківську діяльність» та Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні». Закон України «Про банки і банківську діяльність» визначає основні вимоги щодо банківського обслуговування рахунків. У сукупному грошовому обороті найбільшу питому вагу отримують безготівкові розрахунки, так як вони володіють рядом переваг перед готівково-грошовими розрахунками. Ці переваги відображаються, передусім, у прискоренні розрахунків, економії витрат, пов'язаних з перевезенням готівки, їх перерахунком та зберіганням. Застосування безготівкових розрахунків зменшує потребу в обороті грошових знаків держави. Крім того,

при даних розрахунках грошова маса акумулюється в банках і створюються умови для контролю за їх цільовим використанням.

Безготівкові розрахунки в профспілкових організаціях України здійснюються лише за рахунок одного виду розрахункових документів – платіжного доручення. Розрахунки між профспілковими організаціями провадяться в безготівковій формі шляхом переказу коштів з банківських рахунків однієї юридичної особи на рахунки іншого на підставі платіжного доручення. Для оплати товарів, послуг, перерахування коштів та інших операцій з грошовими коштами в сучасних умовах в профспілках почали використовувати спеціальний засіб платежу у вигляді банківської платіжної картки. Умови випуску та використання цього платіжного інструмента визначені положенням про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням, затвердженого постановою правління НБУ від 19.04.05 № 137. Платіжна картка — це спеціальний платіжний засіб у в

игляді виготовленої і виданої пластикової або іншого виду картки для оплати товарів та послуг, перерахування коштів зі своїх рахунків на рахунки інших осіб, одержання готівки у касах банків, у банкоматах та інших розрахункових операцій за договором між банком і клієнтом. Витрати з контр агентами в профспілках обліковуються на суб-рахунку 631 «Розрахунки з постачальниками».

Розрахунки за податками й платежами в профспілках застосовуються при сплаті ПДФО із заробітної плати та військового збору виконавчого апарату обкому профспілки. Для цього використовується субрахунок 641 «Розрахунки за податками». Для обліку сплати коштів по єдиному соціальному внеску використовується рахунок 651 «Розрахунки за страхуванням». Для обліку перерахування профспілкових внесків вищим органам профспілки згідно статутних вимог використовується рахунок 682 «Внутрішні розрахунки». Вивчення стану розрахунків показало, що в профспілках практично не застосовуються готівкові розрахунки. Як виключення, допускається оплата готівкою придбання товарів у фізичних осіб-підприємців при неможливості їх придбання в торгівельній мережі на незначні суми. Для придбання канцтоварів, інших товарів в організації застосовується банківська картка.

Облік витрат по ній ведеться на субрахунку 335 «Кошти на банківських картках». У той же час, профспілки в обслуговуючому банку, мають можливість отримати кошти для виплати заробітної плати управлінському апарату і інших виплат та готівку на поточні потреби, господарські витрати. Для отримання готівкових коштів з поточного рахунку в організації використовується чекова книжка з грошовими чеками. Отримані профспілками кошти мають цільове обов'язкове використання, яке затверджується кошторисом на щорічній основі. Аналіз руху коштів на поточному рахунку здійснюється на основі звітних так і планових показників. При цьому останні виступають одночасно інструментом управління грошовими потоками. Це досягається шляхом контролю за відповідністю їх реального руху до планових показників та прийняттям необхідних коригуючих заходів. У зв'язку з тим, що профспілки не ведуть виробничої діяльності, вони мають незначний обсяг безготівкових платежів, більшість з яких носять постійний характер.

Висновки. Безготівкові розрахунки здійснюються через банк шляхом перерахування коштів з рахунку платника на рахунок одержувача коштів; кошти зберігаються в банках, за винятком залишків готівки в касі; – розрахункові документи банк приймає до виконання в межах наявних коштів на рахунку організації; – розрахунково-касове обслуговування здійснюється на договірній основі; аналіз безготівкових розрахунків дає змогу контролювати заборгованість, регулювати її погашення, зменшуючи ризики діяльності профспілкових організацій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV
2. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями
3. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 № 2346-III зі змінами та доповненнями.